

18.09.2024

Detaljplan for Blådalselva kraftverk, vurdering av revegetering og omløpsventil

Bakgrunn

Dette notatet har til hensikt å svare ut noen av NVE sine kommentarer til detaljplanen for utbygging av Blådalselva kraftverk som ble gitt på befaring den 11.09.2024.

Kraftverket vil medføre arealbeslag i en lokalitet med naturbeitemark. Arealbeslaget blir midlertidig, dvs. at toppmasser skal graves opp og legges til side, rør skal graves ned og dekkes til med de stedegne massene etterpå. Inntaksarrangementet vil også medføre et svært lite arealbeslag i en fosse-eng. Det ble også registrert et areal med fosseberg ovenfor inntaket, dette blir ikke berørt.

Arealene på naturtypene er etterspurt av NVE og er som følger: Naturbeitemark: 2112 m², Fosse-eng: 395 m², Fosseberg: 707 m². Arealene er hentet fra Naturbase der lokalitetene ligger offentlig tilgjengelig.

Om revegetering

I dette prosjektet er det snakk om naturlig revegetering fra stedegne masser, det skal ikke tilføres frøblanding. Naturlig revegetering fra stedegne masser vurderes som en god metode for vegetasjonsetablering og anbefales av Skrino & Mehlhoop (2021). Metoden har vært mye brukt i Statens vegvesens prosjekter i hele landet de siste 20 årene og består i at løsmassene deles inn i toppmasser og undergrunnmasser, mellomlagres i separate ranker og legges tilbake med toppmassene på toppen. Kun frø og plantedeler fra toppmassene og omgivelsene rundt er kilde til vegetasjonsetableringen.

Hvor raskt et areal revegeteres avhenger av tykkelsen på toppmassene og hvilken type vegetasjon som skal etableres. Men selv i skrinne områder er det dokumentert vegetasjonsetablering allerede etter 1 år der kun et tynt lag toppmasser på noen få cm ble strødd utover (eksempel Rv 888 Bekkarfjorden- Hopseidet på fjellet og langt nord, i Skrindo & Mehlhoop 2021). Prosjektet Oslofjordforbindelsen foregikk i et kystnært neo-borealt vegetasjonsområde og hadde etablering av et vegetasjonsdekke etter 2 år (Skrindo & Halvorsen 2008). Det tar lengre tid før vegetasjonen er såpass etablert at man ikke lenger ser at det har vært et inngrep, og ofte kan artssammensetningen endre seg noe.

Vurdering naturbeitemark

I Skrindo & Mehlhoop (2021) gjøres en evaluering av denne metoden for ulike typer natur, ikke spesifikt for naturbeitemark, men for sammenlignbare naturtyper som enger og veikanter som holdes åpne ved slått.

Basert på erfaringene oppsummert i Skrindo & Mehlhoop (2021) vurderes det at vegetasjonen vil kunne reetableres nokså rask i naturbeitemarka, trolig innen 2 år. Det er viktig at selve utførelsen av gravearbeidet og tilbakelegging av masser gjøres riktig. Undermasser skal legges tilbake først, så toppmassene. Toppmassene skal legges løst oppå undermassene og ikke pakkes sammen, det forhindrer vegetasjonsetableringen.

Vurdering fosse-eng

Det kan forventes noe midlertidig arealbeslag og slitasje/tråkk i fosse-enga når inntaket skal støpes. Det vil ikke bli nødvendig å grave vekk toppmasser og legge tilbake etter utført arbeid, det lille arealet som eventuelt blir berørt vil raskt gå tilbake til urørt tilstand.

Om behov for omløpsventil

Blådalselva kraftverk har avløp til Kandalselva på den strekningen der det fra før av er krav om minstevannføring. Dette betyr at det alltid er sikret en vannføring på minst 70 l/s. Av dette kommer 50 l/s som minstevannføring fra inntaket til Kandal kraftverk, mens 20 l/s kommer som minstevannføring fra Blådalselva kraftverk. I tillegg kommer restvannføringen på det ca. 3 km² store nedbørfeltet. Siden kraftverkene kjøres etter tilsig vil det dermed være en relativt høy restvannføring når kraftverket går for fullt, og restvannføringen vil stå i forhold til driften i kraftverket.

Selv ved en minstevannføring på 70 l/s vil det sannsynligvis være såpass god vanndekning i elven nedstrøms kraftverksavløpet at det ikke er vurdert som nødvendig med omløpsventil. Elven har på denne strekningen flere kulper som gjør at det er lite risiko for stranding av fisk ved et eventuelt utfall av kraftverket.

Med vennlig hilsen,

Linn Eilertsen, daglig leder

Bjart Are Hellen, biolog

REFERANSER

Skrindo, A. B. & Halvorsen, R. 2008. Natural revegetation on forest topsoil and subsoil along roadsides in boreal forest. Applied vegetation science, 11 (4): 483-490.

Skrindo, A.B. & Mehlhoop, A.C. 2021. Naturlig revegetering fra stedlige toppmasser. Erfaringer fra utvalgte vegprosjekter. NINA Rapport 2067. Norsk institutt for naturforskning.